

B.Com. (Part-I) CBCS Pattern Semester-I
UCA1F01M - Compulsory Marathi-I

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/23/10634C

Max. Marks : 80

1. गाडगे महाराजांनी 'अखेरच्या कीर्तनातून' समाजाला केलेला उपदेश सविस्तर लिहा. 15
किंवा
लोकशाहीच्या भवितव्याविषयीचे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे चिंतन सविस्तर लिहा.
2. 'पसायदान' हा संपूर्ण मानव जातीच्या कल्याणाचा जाहीरनामा आहे, साधार स्पष्ट करा. 15
किंवा
'भंगु दे काठिण्य माझे' या कवितेतील आशय सौंदर्य उलगडून दाखवा.
3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15
गट - 'अ'
क) 'नोकरशाहीमुळे विज्ञानाचा तोटा झाला', असे जयंत नारळीकर का म्हणतात?
ख) 'पाखराला तरी थारा मिळतो, पण आमाला कुठच जागा न्हवती' असे लेखक कचरु गिन्हे का म्हणतात?
ग) महारोगी असणाऱ्या गोविंदाने लेखकाला कशी मदत केली?
किंवा
गट - 'ब'
च) युरोपमध्ये न्यूटन झाला तसा भारतात एकही शास्त्रज्ञ जन्माला आला नाही? असे जयंत नारळीकर का म्हणतात?
छ) लेखक कचरु गिन्हे यांच्या दगड लागलेल्या घटनेचे वर्णन करा.
ज) 'जगात फक्त आशीर्वाद हीच एक गोष्ट स्वस्त आहे, असे उत्तम कांबळे यांना का वाटत होते?
4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दांत लिहा. 15
गट - 'क'
त) विद्यार्थ्यांमध्ये असणाऱ्या श्रेष्ठ गुणांचे वर्णन कवी केशवसुत यांनी कसे केले आहे?
थ) 'स्वप्नाची समाप्ती' या कवितेत कवीने पहाटेची परिवर्तने कशी टिपली आहेत?
द) 'लेखनीच्या तलवारी' या कवितेत कवयित्री उषाकिरण आत्राम यांनी कोणते आवाहन केले आहे?

किंवा

गट - 'ड'

- प) 'विद्यार्थ्याप्रत' या कवितेत कवी केशवसुत विद्यार्थ्यांना कोणता उपदेश करतात? ते थोडक्यात लिहा.
- फ) काढ सखे, गळ्यातील
तुझे चांदण्याचे हात
क्षितिजाच्या पलीकडे
उभे दिवसाचे दूत
या कडव्याचा अर्थ स्पष्ट करा.
- ब) 'लेखनीच्या तलवारीने वार करणे शिका' असे कवयित्री उषाकिरण आत्राम का म्हणतात?

5. अ) पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दांत लिहा.

10

गट - 'च'

- 1) भाषिक कौशल्य आणि व्यक्तिमत्व विकास यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- 2) भाषा व व्याकरण यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

गट - 'छ'

- 3) लोकमानसाला आवाहन करणारे प्रभावी माध्यम म्हणजे भाषण होय, स्पष्ट करा.
- 4) परिणामकारक अभिव्यक्तिसाठी कोणत्या गोष्टींची आवश्यकता असते.

ब) पुढीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

10

- 1) भाषा म्हणजे संवादाचे साधन आहे, स्पष्ट करा.
- 2) भाषेचे मुख्य किती प्रकार आहेत?
- 3) लिपी म्हणजे काय?
- 4) मराठीतील वर्ण विचार स्पष्ट करा.
- 5) स्वरांचे प्रकार सांगा.
- 6) व्यंजन कशाला म्हणतात?
- 7) स्वरादी म्हणजे काय?
